

Vänsterpartiet Vallentuna

2026-04-27

Kommunfullmäktige
Vallentuna Kommun

Motion: Införande av anslagsfinansiering för skolor i områdena utanför Vallentuna centralort

Bakgrund

Det nuvarande finansieringssystemet för grundskolor bygger i huvudsak på en elevbaserad ersättning, där resurser tilldelas utifrån antal inskrivna elever, den s.k. skolpengen. Detta system fungerar relativt väl i större tätorter där elevunderlaget är stabilt och tillräckligt stort.

För skolor utanför större tätorter skapar dock denna modell betydande problem. Elevantalet är ofta lågt och varierande, vilket innebär att skolpengen inte ger tillräckliga resurser för att upprätthålla en stabil och kvalitativ verksamhet. Samtidigt är de fasta kostnaderna – såsom lokaler, lärartjänster och elevhälsa – i stor utsträckning oberoende av elevantal.

Motivering

Kommunen har ett lagstadgat ansvar att erbjuda utbildning inom rimligt avstånd för alla elever. I områden utanför större tätorter innebär detta i praktiken att mindre skolor måste finnas kvar, trots ett begränsat elevunderlag.

Ett strikt elevbaserat finansieringssystem riskerar att:

- urholka kvaliteten i undervisningen
- skapa ekonomisk osäkerhet för skolorna
- i förlängningen leda till nedläggningar som tvingar elever till orimligt långa resvägar.

Anslagsfinansiering innebär att resurser tilldelas utifrån verksamhetens faktiska behov snarare än enbart elevantal. Detta ger bättre förutsättningar att:

- säkerställa en likvärdig utbildning oavsett geografisk hemvist
- upprätthålla stabil bemanning och kompetens
- skapa långsiktighet i planering och drift.

För skolor i områdena utanför Vallentuna centralort är detta inte en fråga om effektivisering utan om möjligheten att överhuvudtaget bedriva en fungerande verksamhet.

Slutsats

För att kommunen ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda en likvärdig och tillgänglig utbildning krävs en anpassning av finansieringsmodellen. Skolorna utanför Vallentuna centralort bör därför undantas från nuvarande finansieringssystem som är en ren elevbaserad tilldelning och istället tilldelas resurser genom anslag baserade på behov och strukturella förutsättningar.

Vänsterpartiet yrkar

att kommunen beslutar att kommunala skolor och förskolor i Kårsta-Lindholmen samt Karby rektorsområden ska undantas från nuvarande finansieringssystem och i stället finansieras genom strukturersättning/grundanslag.

Gunnar Bergström
Vänsterpartiet Vallentuna